

Resumé af anordning om ikrafttræden for Grønland af visse bestemmelser i forskellige love om ændring af selskabsloven

Indholdsfortegnelse

1. Selskabskapital
2. Iværksætterselskaber
3. Kapitalejerlån
4. Vederlagspolitik
5. Gennemsigthed og godkendelse af transaktioner med nærtstående parter
6. Valg og afsættelse af revisor
7. Omdannelse af virksomheder med begrænset ansvar (V.M.B.A.) til A/S
8. Beskyttelse af personoplysninger
9. Reelle ejere
10. Kontrolpakken

1. Selskabskapital

Selskabskapitalen for aktieselskaber er siden ikrafttræden af selskabsloven på Grønland i 2018 blevet sænket fra kr. 500.000,00 til kr. 400.000,00. Nedsættelsen af selskabskapitalen skal lette muligheden for at etablere aktieselskaber og omdanne anpartsselskaber til aktieselskaber. Dette er hensigtsmæssigt set i lyset af, at der generelt knytter sig en særlig tillid til aktieselskaber blandt investorer og forretningsforbindelser. For anpartsselskaber er selskabskapitalen blevet sænket fra kr. 50.000,00 til kr. 40.000,00. Denne nedsættelse hænger sammen med afskaffelsen af iværksætterselskaber (se afsnit 2), og skal sikre gode rammevilkår for iværksættere. Adgangen til at stifte et anpartsselskab er således blevet lettere for de iværksættere, der nu ikke kan stifte et iværksætterselskab længere.

Med nedsættelserne af selskabskapitalen bringes det grønlandske kapitalkrav på niveau med kapitalkravene for sammenlignelige selskabsformer i de nordiske lande.

Baggrunden for kravet om et vist legalt minimum for selskabskapital er, at man ønsker at yde kreditorerne en vis beskyttelse mod at lide tab. For både aktieselskaber og anpartsselskaber gælder dog forsat, at selskabets kapitalberedskab til enhver tid skal være forsvarligt, hvilket ledelsen har en løbende pligt til at sikre. Det betyder, at det reelle kapitalkrav i praksis kan være højere.

2. Iværksætterselskaber

Formålet med virksomhedsformen var at sænke adgangsbarriererne for at drive virksomhed med begrænset hæftelse og samtidig fastholde et højt gennemsigtighedsniveau i forhold til virksomhedsdrift og økonomiske forhold. Forventningen var, at det lille kapitalkrav ville bidrage til at skabe endnu bedre rammevilkår og dermed stimulere iværksætterlysten.

Erhvervsstyrelsens Analyse af iværksætterselskaber, der blev offentliggjort den 17. september 2018, viste imidlertid, at iværksætterselskabsformen ikke har haft den ønskede effekt i erhvervslivet. Analysen påviste blandt andet følgende:

En højere andel af iværksætterselskaberne sanktioneres i forbindelse med momsregistrering end anpartsselskaber og enkeltmandsvirksomheder. Samtidig er iværksætterselskaber overrepræsenteret blandt de virksomheder, der nægtes registrering efter skatte- og afgiftslovgivningen på baggrund af skatteforvaltningens svigsindikatorer. Analysens konklusioner om især skatteforvaltningens anvendelse af sanktioner og om udgifter til virksomhedsopløsning er bekymrende for den samfundsmæssige rolle, iværksætterselskaberne spiller. På denne baggrund afskaffes iværksætterselskabsformen.

For at sikre, at sunde iværksætterselskaber får mulighed for at videreføre deres virksomhed, laves omregistrering af et iværksætterselskab til et anpartsselskab ved indskud af restkapitalen, der er differencen mellem iværksætterselskabets registrerede selskabskapital og minimumskravet til anpartsselskabers selskabskapital på 40.000 kr. (se pkt. 1). Samtidig er der to års frist for omregistrering fra anordningens ikrafttræden 1. januar 2022 til den 1. januar 2024.

3. Kapitalejerlån

Reglerne om kapitalejerlån ændres således, at der bliver en udvidet adgang for selskaber til at yde lån, stille sikkerhed mv. til selskabets ejere eller ledelse i forhold til tidligere. Efter det mangeårige forbud var det alene muligt at yde et kapitalejerlån til grønlandske og visse udenlandske moderselskaber, eller hvis der var tale om et lån ydet som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition. Forbuddet var hovedsageligt begrundet i kreditorbeskyttelseshensyn, men også et ønske om at forhindre adgangen for selskabets ejere og ledelse til at trække midler ud af selskabet uden beskatning heraf.

Med ændringen bliver det muligt for selskaber at yde kapitalejerlån til ejere og medlemmer af ledelsen under visse betingelser. Det er en betingelse, at den økonomiske bistand, herunder lånet, kan rummes inden for selskabets frie reserver og ydes på sædvanlige markedsvilkår. Herudover skal beslutningen enten træffes af generalforsamlingen eller af selskabets centrale ledelsesorgan efter bemyndigelse fra generalforsamlingen og kan først træffes efter aflæggelsen af selskabets første årsrapport.

Det var tilsigtet med ændringen, at den skulle bidrage til at sikre gode rammevilkår via enkel, klar og effektiv erhvervsregulering i lighed med EU-landene. Betingelserne betyder, at kreditorbeskyttelseshensynet kan varetages på betryggende vis med en mindre indgribende regulering end det daværende forbud og dermed bidrage til øget fleksibilitet for grønlandske selskaber. Desuden medfører ændringen, at et selskab, der udlåner et beløb til en kapitalejer eller et ledelsesmedlem m.fl., skal foretage en regnskabsmæssig omklassifikation af det udlånte beløb. Omklassifikationen indebærer, at selskabets frie reserver reduceres med et beløb svarende til det udlånte beløb, og at det udlånte beløb opføres på den regnskabsmæssige »Reserve for udlån og sikkerhedsstillelse« under egenkapitalen, jf. bilag 2 til årsregnskabsloven, og dermed bliver en bunden reserve. På den måde kan regnskabsbrugere se, at selskabets frie midler er reduceret.

4. Vederlagspolitik

Efter gældende grønlandsk ret er der intet krav om, at børsnoterede selskaber skal udarbejde en vederlagspolitik. Dog skal børsnoterede selskaber fastsætte overordnede retningslinjer for selskabets incitamentsaflønning af bestyrelse og direktion.

De nye regler om vederlagspolitik medfører, at aktieselskaber, der har aktier, hvortil der er knyttet stemmeret, optaget til handel på et reguleret marked, der er beliggende eller aktivt i Grønland eller i et EU/EØS-land, skal udarbejde en vederlagspolitik og vederlagsrapport for ledelsesmedlemmerne. Ændringen bidrager til at øge gennemsigtigheden aflønningen af ledelsesmedlemmer i børsnoterede selskaber.

Vederlagspolitikken skal beskrive de forskellige komponenter af fast og variabel aflønning. Der skal på generalforsamlingen foretages en bindende afstemning om vederlagspolitikken, hvorefter vederlagspolitikken offentliggøres på selskabets hjemmeside. Der skal stemmes om vederlagspolitikken ved hver væsentlig ændring og senest hvert fjerde år. Såfremt generalforsamlingen ikke godkender vederlagspolitikken, skal det øverste ledelsesorgan fremsætte et ændret forslag til vederlagspolitik senest på den følgende ordinære generalforsamling.

Aktieselskaber, der har udarbejdet en vederlagspolitik, skal ligeledes udarbejde en klar og forståelig vederlagsrapport. Vederlagsrapporten skal give et samlet overblik over den aflønning, som de enkelte ledelsesmedlemmer er tildelt i løbet af eller har til gode for det seneste regnskabsår. Vederlagsrapporten bliver på den ordinære generalforsamling genstand for en vejledende afstemning om godkendelse af denne.

5. Gennemsigtighed og godkendelse af transaktioner med nærtstående parter

Der indføres nye regler vedrørende gennemsigtighed og godkendelse af transaktioner med nærtstående parter, som betyder, at transaktioner mellem selskaberne og nærtstående parter skal gennemføres på almindelige markedsvilkår, og at aktionærerne får oplysninger om transaktionerne løbende.

Ændringen betyder endvidere, at i aktieselskaber, der har aktier optaget til handel på et reguleret marked i Grønland eller i et EU/EØS-land, skal væsentlige transaktioner med nærtstående parter behandles og godkendes af selskabets øverste ledelsesorgan, inden transaktionen gennemføres. Derudover skal selskaberne for transaktioner, der overstiger visse konkrete beløbsgrænser, offentliggøre en meddelelse på selskabets hjemmeside hurtigst muligt efter at aftalen er indgået. Reglerne finder dog ikke anvendelse på visse transaktioner, herunder sædvanlige transaktioner.

6. Valg og afsættelse af revisor

Ændringen i selskabsloven betyder, at der gælder en begrænsning for revisors valgperiode, således at virksomheder af interesse for offentligheden på generalforsamlingen kan vælge samme revisor i maksimalt 20 år, hvis en udbudsprocedure vedrørende lovpligtig revision gennemføres, eller maksimalt 24 år, hvis generalforsamlingen efter udløbet af en varighed på 10 år vælger yderligere mindst en revisor til at udføre revisionen.

Derudover er der indført et forbud mod begrænsninger af valgmulighederne for generalforsamlingen ved udpegning af revisor med henblik på udførelse af lovpligtig revision. Eksisterende begrænsninger er efter ikrafttrædelsen ugyldige.

Herudover kan revisorer i virksomheder af interesse for offentligheden afsættes ved dom, hvis et begrundet forhold giver anledning hertil. En retssag herom kan anlægges af en eller flere kapitalejere, der tilsammen repræsenterer mindst 5 pct. af stemmerettighederne eller af selskabskapitalen. Desuden kan sag anlægges af Erhvervsstyrelsen som tilsynsmyndighed for godkendte revisorer og revisionsvirksomheder.

7. Omdannelse af virksomheder med begrænset ansvar (V.M.B.A.) til A/S

Tidligere var det efter selskabsloven alene muligt at omdanne et andelsselskab med begrænset ansvar (A.M.B.A.) til et aktieselskab. Efter Erhvervsstyrelsens praksis var det dog også muligt at omdanne en forening med begrænset ansvar (F.M.B.A.) eller et selskab med begrænset ansvar (S.M.B.A.) til et A.M.B.A., hvorefter dette A.M.B.A. kunne omdannes til et aktieselskab i henhold til selskabsloven. For at gøre denne omdannelse mere enkel er der indsat en bestemmelse i selskabsloven, således at en V.M.B.A., dvs. udover A.M.B.A. også F.M.B.A. og S.M.B.A., kan omdannes til et aktieselskab.

8. Beskyttelse af personoplysninger

Denne ændring har primært til formål at give personer, der er registreret i Det Centrale Virksomhedsregister (CVR), mulighed for at undgå, at deres privatadresse offentliggøres i registreret. Hvis en person har registreret navne- og adressebeskyttelse i Det Centrale Personregister (CPR), offentliggøres adressen efter ændringen ikke i CVR. Personen kan dog anmode Erhvervsstyrelsen om, at adressebeskyttelsen i CPR ikke skal gælde i CVR. Personer uden CPR-nummer kan anmode Erhvervsstyrelsen om, at deres adresse ikke offentliggøres i CVR. Det bemærkes, at

reglerne om registrering af oplysninger i CVR ikke ændres. Ændringen vedrører alene offentliggørelsen af oplysningerne.

Endvidere gælder, at adresseoplysninger, der er registreret i henhold til selskabsloven, offentliggøres i CVR, indtil der er forløbet fem år efter, at personen er ophørt med at være aktiv i virksomheden, uanset om virksomheden er ophørt.

Herudover ændredes reglerne for børsnoterede virksomheders ret til at identificere deres aktionærer med henblik på at understøtte aktionærernes mulighed for at udøve aktivt ejerskab – se nærmere herom i afsnit 9. De børsnoterede virksomheder har med ændringen fået ret til at anmode formidlere om række oplysninger, herunder for eksempel aktionærens fulde navn, e-mail-adresse, bopæl, antallet af aktier, aktionæren besidder, aktiernes klasse mv. Desuden skal den børsnoterede virksomhed meddele formidlere de oplysninger, som virksomheden er forpligtet til at give aktionærerne.

9. Reelle ejere

Med denne ændring indføres en pligt for selskaber til at indhente og registrere oplysninger om deres reelle ejere, og selskabet skal mindst en gang årligt undersøge, om der er ændringer i disse oplysninger. Derudover har ejerne af selskabet en oplysningspligt, der indebærer, at ejerne skal forsyne selskabet med de oplysninger om ejerforholdet, der er nødvendige for selskabets identifikation af reelle ejere. Oplysningerne skal hurtigst muligt efter, at selskabet er blevet bekendt med, at en person er blevet reel ejer, eller ikke længere er reel ejer, registreres i Erhvervsstyrelsens it-system, hvor de vil være offentligt tilgængelige.

En reel ejer er en fysisk person, der i sidste ende ejer eller kontrollerer en tilstrækkelig del af ejerandelene eller stemmerettighederne, eller som udøver kontrol ved hjælp af andre midler, bortset fra ejere af børsnoterede virksomheder. Registeret, hvor de reelle ejere registreres, har til formål at sikre nøjagtige og opdaterede oplysninger om de reelle ejere af sådanne juridiske enheder til brug for at kunne spore kriminelle, som ellers kan skjule deres identitet bag selskabsstrukturer.

Derudover er det en forudsætning for oprettelse af et selskab, at der foretages registrering af selskabets reelle ejere i forbindelse med stiftelsen af selskabet. Manglende registrering af reelle ejere kan medføre tvangsopløsning af selskaber.

10. Kontrolpakken

De nye bestemmelser gør det muligt at sætte hurtigere og mere målrettet ind over for økonomisk svindel gennem en styrket kontrol på bl.a. selskabsområdet. Med ændringerne får Erhvervsstyrelsen styrket kontrollen med, hvem der reelt udøver ledelsen af virksomheden, krav om dokumentation af identitet for udenlandske medlemmer af ledelsen og mulighed for udgående kontrol af virksomhedens reelle adresse.

Kontrollen vil i vidt omfang foregå ved at anvende digitale løsninger til systematisk kontrol af stadig flere forhold i forbindelse med indberetningen eller anmeldelsen. Der vil dog fortsat være behov for en efterfølgende kontrol af, om registrerede selskabsforhold er lovlige, da ikke alle forhold kan afdækkes ved registreringskontrollen. Den efterfølgende kontrol er risikobaseret, således at en overflødig kontrol i videst muligt omfang undgås. Risikobaseret kontrol indebærer at kontrollen målrettes kapitalselskaber og personer, hvor risikoen for fejl og ved fejl er størst. Risikoen for fejl er sandsynligheden for at de pågældende kapitalselskaber eller personer har begået lovovertrædelser. Risikoen ved fejl er betydningen eller konsekvensen af de pågældende fejl for kreditorer, långivere og investorer. Med de nye regler får Erhvervsstyrelsen bedre hjemler til effektivt at følge op på overtrædelser som afdækkes ved brugen af databaserede analyser som maskinlæring og kunstig intelligens.